

Sensorveiledning HIS2131 høst 2018

I *Society and Politics in Snorri Sturluson's Heimskringla* (1991), skriver Sverre Bagge:

Success in this game is above all dependent on support, which in its turn is largely determined by success [...] The lesson to be drawn from these examples is that “nothing succeeds like success”, and – correspondingly to this – “nothing fails like failure.”

Diskuter hva Bagge legger i dette utsagnet. Drøft deretter hvordan Snorres beskrivelse i *Heimskringla* kan brukes som kilde til norsk og islandsk politisk kultur.

Hva legger Bagge i dette utsagnet?

Bagges bok er sentral for delen som omhandler Norge med svakt utbygd statsmakt (før ca 1240). I og med at den handler om Snorre Sturlasson dreier den seg også om Island, som er det andre tyngdepunktet i kurset.

Studenten bør kunne plassere Bagges bok historiografisk. Den er inspirert av den antropologiske vendingen på Island, og tar disse perspektivene til en norsk kontekst. Sentralt her er at *Heimskringla* brukes som levning om et samfunn som er preget av rivalisering og feider mellom høvdinger (inkludert kongen), som likner på feidene man finner i fristatstidens Island.

Selve utsagnet legger svært stor vekt på det pragmatiske aspektet i denne kulturen. Ære er det som lønner seg. Med dette plasserer Bagge seg i motsats til forskere som mener ære er mer av en fast verdi som styrer handlinger, som f.eks Sørensen på pensum.

Drøft deretter hvordan Snorres beskrivelse i Heimskringla kan brukes som kilde til norsk og islandsk politisk kultur:

Spørsmålet om hvilket samfunnsbilde vi finner i *Heimskringla*: et desentralisert samfunn, der makt i stor grad bygges nedenfra, men er ledet av høvdinger. Et samfunn der nasjonale og ideologiske spørsmål er ganske underordnede. Det viktigste er å lykkes i maktspillet, nothing succeeds like success – et maktspill med relativt få faste normer og der individuelle interesser og strategier er desto mer avgjørende.

Bagge bruker *Heimskringla* som levning, dvs fra rundt 1230. I og med at Snorre var en islandsk høvding som var i den norske kongens tjeneste, er hans synspunkter relevante både for det samtidige Island og Norge. En kontekstualisering er på sin plass: begge i såkalt «borgerkrigstid», en transformasjonsfase som ender med en sterkere statsmakt begge steder.

Studenter bør bygge på og vise til utdraget fra Bagges bok på pensum. Boka er ganske innfløkt og komplisert, dette bør det tas hensyn til.

Studenter bør ha kjennskap til den samtidige historiske konteksten i Norge og på Island.

De bør også vise til annen litteratur på pensum som kan relateres til Bagges syn, først og fremst litteraturen rundt fristatstidens Island, som dels er direkte relevant (*Heimskringla* skrevet av en islending), dels kan inngå som diskusjonsgrunnlag (f.eks Sørensen), dels er viktig som historiografisk ramme rundt Bagge (særlig Miller). Sigurdssons bøker er også relevante, fordi de omhandler mange av de samme fenomenene (høvdinger, ære, gaver, feider) som Bagge tar opp.